

PERGALĖ

LIETUVOS KP ZARASŲ RAJONO KOMITETO IR RAJONO
DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

ZARASAI

1955 m.

rugsėjo

18

SEKMADIENIS

Nr.111(1229)

Kaina 15 kap.

Numerys:

1. Gimtojoje šalyje—1 pusl.
2. V. ŠAKALYS. Stiprinti ryšius su jaunimu—2 pusl.
3. J. MAŽEITAVIČIUS. Kaip mes kovojame už pieno primelžimo padidinimą—2 pusl.
4. Įtempti visas jėgas, išnaudoti visas galimybes greitesniam žiemkenčių sėjos užbaigimui!—3 pusl.

5. V. DOBILAS. Kaip mes išauginame gausų linų derlių—3 pusl.
6. Sportas—4 pusl.
7. Žinios iš užsienio—4 pusl.
8. A. KARALIŪNAS. Klerikalizmas—liaudies priešas—4 pusl.

Įveikti atsilikimą vykdant žiemkenčių sėją

Jau baigiasi žiemkenčių sėjos terminai. Tačiau ligi šiol sėja rajono kolūkiuose vyksta labai lėtais tempais. Dar daugiau, per paskutinį penkiadienį sėjos tempai ne tik kad nepaspartėjo, o atvirkščiai—sulėtėjo. Antai, jeigu per priešpaskutinį penkiadienį sėjos plano įvykdymas padidėjo 12 procentų, tai per paskutinį penkiadienį plano įvykdymas padidėjo tik kiek daugiau kaip 6 procentais.

Kai kurie kolūkiai beveik visiškai nutraukė sėją. Pavyzdžiui, M. Melnikaitės vardu, „Pažangos“ ir kai kurie kiti kolūkiai, kurie dar turi užsėti šimtus hektarų žiemkenčių, per penkiadienį užsėjo vos po 5–6 ha.

Kame glūdi tokios nerimą keliančios padėties priežastys? Kai kurie kolūkių vadovai mėgina tai pateisinti objektyviomis priežastimis: darbo jėgos stoka, dirvos išdžiūvimu ir t. t. Tačiau šie pateisinimai neišlaiko kritikos.

Palmkime, pavyzdžiui, „Tarybų Lietuvos“ kolūkių. Čia yra 289 darbingi kolūkiečiai, kolūkyje yra 242 arkliai. Tokiomis jėgomis galima nuversti kalnus, tačiau sėjos planą kolūkis ligi šiol išstengė įvykdyti vos 24,6 proc., pasėdamas 118 ha žiemkenčių. Jeigu paimti domėn, kad jau visą mėnesį kolūkyje vykdoma sėja, išeina, kad kasdien užsėjama apytikriai po 4 ha. Ir tai yra septyniuose laukininkystės brigadose, esant šimtams žmonių! Argi po to galima kalbėti apie objektyvias priežastis?

Tokia bloga padėtis čia susidarė ne dėl objektyvių priežasčių, o todėl, kad kolūkyje blogai organizuojamas darbas, pašlijusi darbo drausmė. Darbo diena čia prasideda, kaip taisyklė, 10–11 valandą, ir trunka vos 5–7 valandas. Išskyla klausimas: argi galima daug padaryti taip dirbant? Tačiau kolūkio

valdyba, pirmininkas drg. Juščenkas susitaikstė su tokia padėtimi, laiko tai normaliu reiškiniu. Vietoje to, kad kolūkyje stiprintų darbo drausmę, jie stojo į neteislingą „objektyvių“ priežasčių ieškojimo kelią.

Negalima nepažymėti ir to, kad Zarasų MTS teikia kolūkiams visiškai nepakankamą pagalbą, MTS žlugdo sutartinius įsipareigojimus su kolūkiais. „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje traktorinėmis sėjamosiomis užsėta vos keli hektarai, nors pagal sutartį MTS turėjo užsėti eiliniu būdu 200 ha. Na, ir eilėje kitų kolūkių MTS technika blogai panaudojama. Užtenka pasakyti, kad per paskutinį penkiadienį vidutinis sėjamosios dienos išdirbis sudaro tik kiek daugiau kaip 2 ha.

Tokia padėtis susidarė dėl to, kad MTS direkcija neužtikrina darnaus traktorių parko darbo. Kasdien daug traktorių prastovi, žema traktorininkų darbo drausmė. Tačiau ligi šiol direkcija nešlėmė veiksmingų priemonių traktorių darbui pagerinti.

Sėjos terminai baigiasi. Kiekviena praleista diena padaro nuostolius būsimam derliui. Todėl dabar visu aštrumu išskyla būtinumas nukreipti visas jėgas sėjai įvykdyti. Reikia užtikrinti, kad kolūkių traukiamoji jėga, visi traktoriai būtų panaudoti sėjos darbuose, kad kiekvienas kolūketis ir mechanizatorius kasdien įvykdytų ir viršytų išdirbio normas.

Draugai kolūkiečiai ir mechanizatoriai! Dabar, vykdant sėją, sprendžiamas būsimos derliaus likimas. Yra visos galimybės sėkmingai atlikti sėją. Bet tam kiekvienas iš jūsų turi atkakliai dirbti, nes tik pasiaukojamu darbu įveiksime atsilikimą vykdant sėją, padėsime tvirtą pagrindą būsimųjų metų derliui.

Kombainininkų apdovanojimas

Grupė geriausių Lietuvos kombainininkų buvo išvykusi į Ukrainą padėti kolūkiams nuimti derlių. Daugelis mechanizatorių parodė aukšto darbo našumo pavyzdžius ir susilaukė broliškos respublikos kolūkiečių pagarbos.

Šiomis dienomis Lietuvos TSR Žemės ūkio ministerija gavo pranešimą, kad Dniepropetrovsko srities Darbo žmo-

nių deputatų tarybos vykdomas komitetas priėmė nutarimą apdovanoti Lietuvos kombainininkus, kurie pasižymėjo nuimant derlių srities kolūkiuose, vertingomis dovanomis. Apdovanotųjų tarpe—Akmenės MTS kombainininkai P. Lukošius, A. Zedėnas ir Ch. Krūminas, Eišiškių MTS—F. Maliuškevičius, Aluntos MTS—S. Udra. (ELTA).

Gimtojoje šalyje

Traktorių gamintojai apsvarto naują penkmečio planą

Penktojo penkmečio metais Charkovo Ordžonikidzės vardo traktorių gamyklos kolektyvas padidino produkcijos žemės ūkiui gamybą daugiau kaip du kartus. Darbo našumas, palyginti su 1950 metais, pakilo 83,9 procento.

Naujajame penkmetyje traktorių gamintojai numato padidinti vikšrinių dizelinių traktorių gamybą 68 procentais, o kaupiamųjų ratinių traktorių—2,2 karto. Siekiant įvykdyti šį planą, ypatingas dėmesys skiriamas gamybos procesų automatizavimui ir mechanizavimui, naujos technikos, pažangios technologijos įdiegimui. Traktorių gamintojai pateikė daugiau kaip septynis šimtus pasiūlymų, skirtų gamybos rezervams panaudoti.

(TASS-ELTA).

Nauji meniniai filmai

Netrukus kinoteatrų ekranuose žiūrovai pamatys du naujus meninius filmus.

Filmą „Gyvenimo pamoka“, kuris piekia išpuikimą ir išdidumą, pagal E. Gavrilovičiaus scenarijų pastatė „Mosfilmo“ studijoje Maskvoje režisierius J. Raizmanas.

„Lenfilmo“ kinostudija išleido filmą „Andruso laimė“. Filmą paskirtas pramonės priešakiniais žmonėmis, darbininkams ir inžinieriams, kovojantiems už techninę pažangą. Scenarijus—H. Leberachto, režisierius—G. Rapoportas. (TASS).

Paskaitos apie Mičiurinę

Visasąjunginės politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos Mičiurinsko miesto skyrius ryšium su artėjančiomis 100-osiomis I. V. Mičiurino gimimo metinėmis sustiprino didžiojo gamtos pertvarkytojo idėjų propagandą. Miesto moksliniai darbuotojai—draugijos nariai pabuvojo daugelyje Mičiurino, Chob-

tovo ir kitų Tambovo srities rajonų kolūkių, kur darė pranešimus apie Mičiurino mokslo pagrindus, apie didžiojo gamtos tyrinėtojo gyvenimą ir mokslinę veiklą.

Per paskutinius tris mėnesius kolūkiuose, įmonėse ir įstaigose skaityta daugiau kaip 250 paskaitų ir pranešimų. (TASS-ELTA).

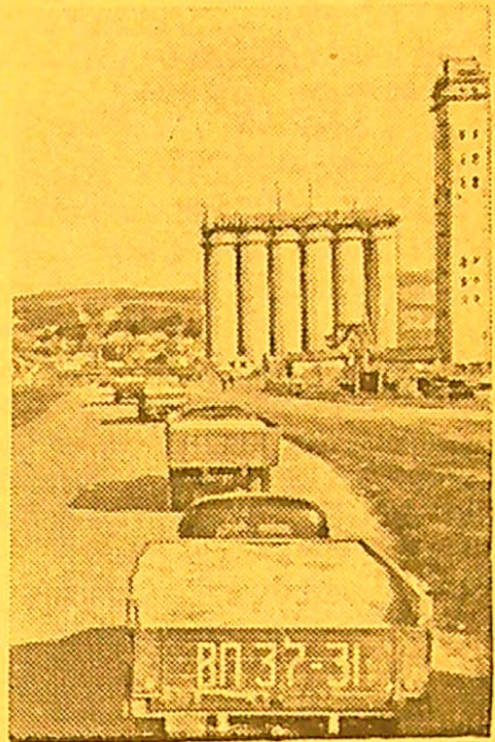
Elektrinės plėšininės žemės

Mytiščių prietaisų gamykloje (Maskvos sritis) paruošta siųsti į plėšininės žemės eilinę kilnojamojų elektrinių „PES-190“ partija—14 agregatų.

Kiekviena tokia elektrinė—tai apie 5 tonas sverias agregatas su 300 arklio jėgų varikliu, dirbančiu soliariniu kuru. Ji sumontuota ant rogučių ir gali būti pervežama su

traktoriaus pagalba. Jos galios galios 190 kilovatų. Stotis gali aprūpinti elektros energija MTS ir apšviesti darbininkų gyvenvietės namus.

Nuo metų pradžios gamykla išsiuntė į plėšinių rajonus daugiau kaip 40 tokių stočių ir daugiau kaip 30 mažesnio galios stočių, apskaičiuotų 60 kilovatų pajėgumui. (TASS-ELTA).

Voronežo srities kolūkiai ir tarybiniai ūkiai pirma laiko išpildė valstybinį grūdų paruošų planą. Valstybei pristatyta grūdų 9 milijonais pūdų daugiau, negu pereiniais metais. Srities žemės ūkio darbuotojai įsipareigojo duoti nemažiau kaip 14 milijonų pūdų grūdų viršum plano. Į Kalačevo grūdų paruošų punktą grūdai viršum plano pristatomi nemažiau kaip 1.200 sunkvežimių.

Nuotraukoje: Sunkvežimių kolona išsiunčiama į Kalačevo grūdų paruošų punktą. A. Zenino nuotr. (TASS).

Tolimųjų Rytų banginių medžiotojų pasiekimai

Šiaurės Vakarų Ramiojo vandenyno dalyje po ilgo šturmo ir rūkų laikotarpio nusistovėjo giedras oras. Prasidėjo vienas geriausių banginių medžioklės laikotarpių. Rugsėjo 12 dieną „Alento“ flotilijos banginių medžiotojams atnešė turtingą laimikį. Žeberklininkams pavyko užmušti 31 jūros milžiną, kurių kiekvieno svoris siekė 35–40 tonų. Tai kelis kartus viršija flotilijos paros užduotį.

Nemažiau sėkmingai vykdė medžioklę ir Kurilų flotilija. Ji jau pristatė kombinatams 5,5 tūks. tonų banginių žaliavos daugiau, negu praėjusių metų tai pačiai datai. (TASS).

„Uralmašo“ gamyklos racionalizatorių įnašas

„Uralmašo“ gamyklos racionalizatoriai ir išradėjai įneša didelį įnašą į techninės pažangos reikalą. Jie pakeičia technologiją, pagerina gaminamas mašinas, siekia didinti darbo našumą.

Per paskutinius du mėnesius, praslinkusius po partijos CK liepos Plenumo, jie sutalpė 5 milijonus rublių. Gamybos novatoriai užsibrėžė uždavinį ligi metų pabaigos iš techninių patobulinimų bei išradimų sutaupyti dar 20 milijonų rublių. (TASS).

Ataskaitiniuose-rinkiminiuose komjaunimo susirinkimuose

Stiprinti ryšius su jaunimu

Ivyko „Raudonojo Spalio“ kolūkio komjaunimo organizacijos ataskaitinis-rinkiminis susirinkimas. Ataskaitinį pranešimą padarė komjaunimo organizacijos sekretorius drg. Šatkauskaitė. Ji pripažino, kad komjaunimo organizacijos darbe buvo stambūs trūkumai. Svarbiausias iš jų buvo tai, kad komjaunimo organizacija dirbo atitrūkusi nuo jaunimo, nevadovavo jam.

Per ataskaitinį laikotarpį praveisti tik 2 komjaunimo organizacijos susirinkimai, iš kurių vienas atdaras, skirtas komjaunimo-jaunimo kukurūzų auginimo grandis sudaryti. Nors komjaunimo organizacijos darbo planai buvo sudaromi kiekvienam mėnesiui, bet jų vykdymas buvo paliekamas savięgal. Per ataskaitinį laikotarpį į VLKJS eiles nepilnėta nė vieno žmogaus, nors du žmonės priėmimui ruošiami jau keli mėnesiai. Komjaunuoliai drg. drg. N. Šabanenkova, A. Šapkinas, Gonakova dirba pavyzdinčiai, vykdo komjaunimo įpareigojimus, žengia jaunimo avangarde. Bet, deja, dar yra ir tokių komjaunuolių, kurie blogai vykdo įpareigojimus, šalinasi nuo darbo kolūkyje, rodo blogą pavyzdį jaunimui, nedrausmingi. Antai, komjaunuolė V. Šabanenkova šiemet išdirbo vos 39 darbdienius, M. Aleksiejeva, Šapkinas nelankė susirinkimų, nemokėjo nario mokesčio. Komjaunuoliai Rožkovas, Vrublevičius iš viso nedirba kolūkyje, „išėjo laimės“ už jo ribų. Tai, kad komjaunuoliai šalinasi nuo darbo kolūkyje, rodo ir tas faktas, kad iš 18 įskaitoje esančių VLKJS narių betarpiškai dirba kolūkyje tik 5.

Apie tai, kad komjaunimo organizacija nepadedą kolūkio valdybai sprendžiant aktualius uždavinius, kad ji atitrūko nuo kolūkio jaunimo, nuo masių, susirinkime kalbėjo kolūkio pirmininkas drg. Kudoba. Jis pažymėjo, kad sudaryta komjaunimo-jaunimo kukurūzų auginimo grandis nedirba todėl, kad komjaunimo organizacijos sekretorius drg. Šatkauskaitė

neprivedė pradėto darbo iki galo, nevadovavo grandies nariams, nedavė jiems nurodymų.

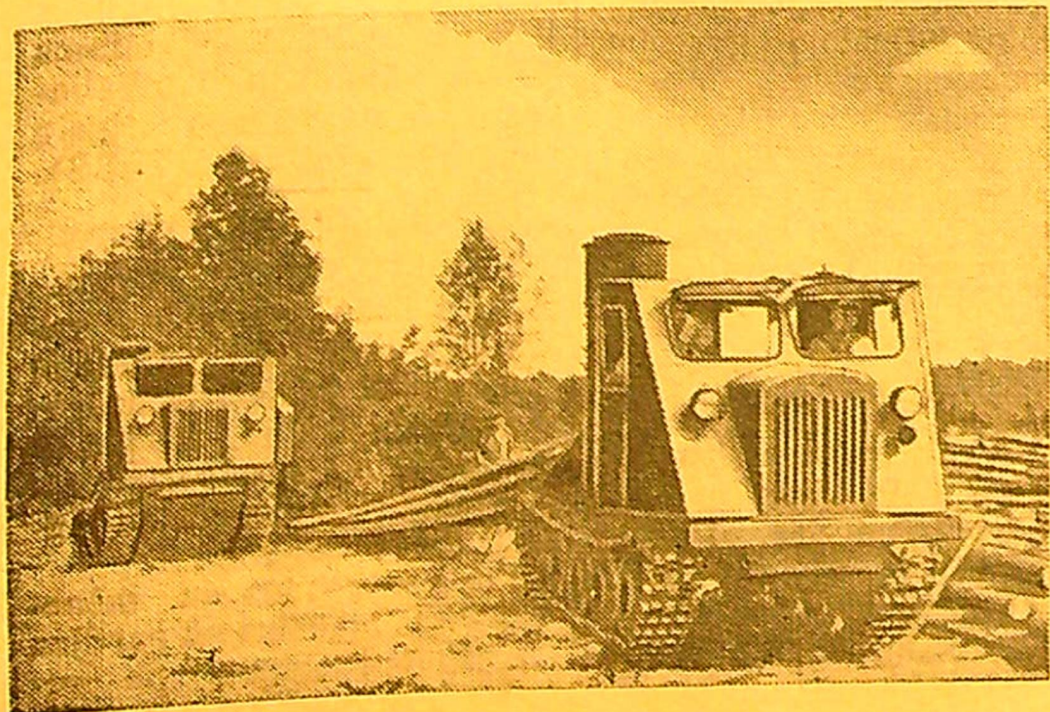
Tai, kad eilė komjaunuolių blogai vykdo savo pareigas, kad organizacija atitrūko nuo jaunimo, galima paaiškinti tuo, jog komjaunimo organizacijos komitetas, jo sekretorius drg. Šatkauskaitė neauklėjo komjaunuolių, nedirbo su jaunimu. Išskyrus spaudos platinimo darbą, komjaunuoliams jokie įpareigojimai nebuvo duodami. Nedrausmingų komjaunuolių elgesys nebuvo apsvartomas. Kolūkio jaunimui nebuvo skaitomos paskaitos, neaiškinami partijos nutarimai, nebuvo siekiama įtraukti jį į aktyvią kovą už kolūkio gamybos pakilimą.

Kaip pažymėjo susirinkime kalbėję komjaunuoliai drg. drg. Gonakova, N. Šabanenkova, drg. Šatkauskaitė nesirūpino, kad būtų sudarytos sąlygos kultūringam jaunimo poilsiui. Per ataskaitinį laikotarpį nebuvo suruoštas nė vienas poilsio vakaras. Kolūkyje visai neorganizuojama meninė saviveikla, o tam yra visos sąlygos. Tiesa, kolūkyje žiemą buvo organizuota šaškių, šachmatų turnyrai, slidžių krosas. Bet į šias priemones buvo įtraukta vos... 5-8 žmonės. Argi tai galima laikyti masiniu darbu jaunimo tarpe?

LKP RK instruktorius MTS zonal drg. Tichonovas savo pasisakyme pareiškė, kad nemaža kaltė dėl komjaunimo organizacijos atitrūkimo nuo kolūkio jaunimo, dėl silpnos komjaunuolių drausmės, nepatenkinamo sekretoriaus drg. Šatkauskaitės darbo tenka kolūkio partinei organizacijai, komjaunimo rajono komitetui, kurie mažai gilinasi į komjaunuolių bei jaunimo poreikius, komjaunimo organizacijos darbą, nevadovavo jam.

Darbo pagerinimui susirinkimas priėmė atitinkamą nutarimą, išrinko naują 3 žmonių komitetą ir delegatus į rajono komjaunimo konferenciją.

V. Šakalys

Didelę paramą Rietavo miškų pramonės ūkiui teikia broliškos respublikos. Šiomis dienomis čia gauta 3 traktoriai „KT-12“ rąstams vilkti.

Nuotraukoje: nauji traktoriai „KT-12“ darbo metu. V. Rupšlaukio nuotr. (ELTA).

SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

Kada baigs statyti kiaulidę?

„Pirmūno“ kolūkyje jau antrus metus statoma kiaulidė. Statybos brigados brigadininkas drg. Grikinis žadėjo:

— Ligi pusės rugpjūčio kiaulidės statybą baigsime.

Jau įpusėjo ir rugsėjis, o kiaulidė nebaigta.

Blogai atrodo ir kiti tvartai. Ateis žiema, ir vėl teks gyvuliams šalti.

Reikia susirūpinti darbu drg. Grikinui, o ne svaitytis pažadais į kairę ir į dešinę.

N. Gasiūnaitė

Duoti griežtą atkirtį chuliganams

Praėjusį sekmadienį Degučių apylinkės klube buvo suorganizuoti šokiai. Jaunimas iš pradžių linksminosi kultūringai. Tačiau kai į klubą atėjo du įsigėrę jaunuoliai Volkovas ir Krasnovas, šokiai virto peštynėmis.

Tai ne vienintelis atsitikimas Degučiuose.

Bet kodėl ligi šiolei tuo nesusidomėjo pirminė komjaunimo organizacija? Juk jos pirmaeilė pareiga — nuiteikti jaunimą prieš chuliganizmą, duoti griežtą atkirtį chuliganams.

L. Putvilytė

Ilgiau delsti negalima

Kalinino vardo žemės ūkio artelėje lėtai vyksta linarūtė. Brigadininkai šį dalyką mėgina pateisinti tuo, kad esą, visi žmonės užimti kituose darbuose. Skustis darbo jėgos trūkumu kolūkyje, ypač ten, kur reikalingos moterų rankos, negalima, nes didesnė dalis artelės moterų retai dalyvauja darbe, neturi išdirbusių darbdienų minimumo. Štai, kolūkietės M. Ivanovaitė, F. Vorobjovaitė, Z. Vorobjovienė ir eilė kitų paskutiniu laiku visai neišeina į darbą.

Linai — vertinga kultūra, galinti duoti kolūkiui didelės pajamas. Reikia pasiekti, kad visos kolūkietės, neužimtos kituose darbuose, įsijungtų į linarūtę.

S. Katajevas

Padedą kolūkiui

Vajesiškio septynmetės mokyklos mokytojai ir moksleiviai talkininkauja Mičiurino vardo kolūkiui nuimant derlių. Jie surengė keletą talkų lubinui ir grikiams nuimti, o dabar padeda rauti linus.

Itin gerai padirbėjo mokytojos komjaunuolės B. Kuodytė, J. Jurkutė ir M. Juškenaitė.

R. Kerpiškis
V. Dumbrava

Kaip mes kovojame už pieno primelžimo padidinimą

Kolūkio gamybiniame plane mes numatėme šiais metais iš kiekvienos karvės primelžti po 1700 litrų pieno.

Reikia pasakyti, kad pavasarį, kada svarstėme gamybinį planą, šis rodiklis mums atrodė sunkiai pasiekiamas. Tada dėl pašarų stokos karvių produktyvumas buvo žemas, ir reikėjo labai daug padaryti, kad gautume numatytą pieno kiekį.

Nuo pat pavasario pradėjome atkaklią kovą už gyvulių produktyvumo pakilimą.

Išginus karves į ganyklas, pirmomis dienomis jas gėmėme tik dieną, o naktį duodavome papildomai stamblių jų pašarų. Bet tai tik nežymiai padidino pieno primelžimą. Matydami, kad tokiu būdu nepasieksime aukštų primelžimo rodiklių, pritaikėme ir naktinį karvių ganyką, ir papildomą jų šėrimą žaliuoju pašaru, kurio duodavome po 10—15 kg. Ir reikia pasakyti, kad nuo tos dienos karvių produktyvumas ėmė pastebimai kilti. Jeigu anksčiau gaudavome iš kiekvienos karvės po 4—5 litrus pieno, tai po to pieno primelžimas padidėjo dvigubai, o iš kai kurių karvių net trigubai.

Tačiau ir pats ganymo būdas pas mus iš pradžių buvo netinkamas. Pavyzdžiui, karves ganydavome iš karto po visą ganyklą, todėl daug žolės karvės ištrypdavo. Tai pastebėję, pradėjome ganyti užuoganomis, kas leido žymiai produktyviau išnaudoti ganyklas.

Žaliajam pašarui, be dobilų, panaudojome ir mišinį. Mišinio sėją atlikome skirtingu laiku, kad galima būtų gauti žalią masę per visą ganyklinį laikotarpį.

Prasidėjus kaitroms, karves vidurdienį laikydavome tvartuose. Tada mes ir duodavome joms papildomą davinį. Didelę reikšmę produktyvumui turi normalus karvių girdymas. Tam pas mus sunkumų nėra. Tvartuose yra automatinės girdyklos, o ganyklose taip pat vandens užtenka. Jeigu pasitaiko, kad karvės ganomos toliau nuo girdyklų, vandenį į ganyklas vežame statinėmis.

Karves išgename į ganyklą 6 valandą, po rytinio melžimo, ir ganome iki 13 valandos. 13 valandą ten pat ganykloje jas melžiame. Vakare karvės melžiamos 20 valandą ir po to, dar paganius, pargenamos į tvartus, kur jos vėl papildomai šeriamos. Šėrimui dabar naudojame pašarinius kopūstus ir daržovių lapus.

Viso to rezultatas — iki rugsėjo 1 d. iš kiekvienos melžiamos karvės primelžėme vidutiniškai po 1746 litrus pieno, o iš kai kurių karvių, kaip pavyzdžiui, „Krasulės“ — 3260, „Gerojinos“ — 2980 litrų. Iki spalio 1 dienos iš kiekvienos melžiamos karvės numatėme primelžti ne mažiau kaip 2000 litrų pieno. Pieno riebumas pas mus — 3,7—3,8 procento.

Karvių produktyvumas priklauso ne tik nuo pašaro, bet ir nuo gyvulių priežiūros. Mūsų žemės ūkio artelės gyvulių augintojai šiam darbui nesigaili jėgų ir energijos. Jie visada laiku karves pašeria, pagirdo. Gyvulininkystės darbuotojams stengiamės sudaryti geras darbo ir poilsio sąlygas. Pavyzdžiui, karvių melžėjams yra įrengtas bendrabutis, čia leidžiami biuleteniai apie pieno primelžimą, sieninis laikraštis. Bendrabutyje yra radijo aparatas, raudonasis kampelis, kiekvieną dieną gaunami laikraščiai, žurnalai. Todėl melžėjos gali kultūringai praleisti laisvalaikį, pasiskaityti reikiamą literatūrą. Nuo to ir darbas gerėja.

Didelį paskatinimą keliant karvių produktyvumą turi ir papildomas atlyginimas. Pas mus yra numatyta kiekvienai melžėjai, primelžusiai 1700 litrų pieno, t. y. įvykdžiusiai planą, išduoti 20 procentų viso virš plano primelžto pieno, o kerdžiui — 5 procentus nuo visų karvių virš plano primelžto pieno. Pas mus kiekviena melžėja šiais metais kaip papildomą atlyginimą gaus po 600—700 litrų pieno. Be to, dar duodame papildomą atlyginimą ir už tai, jeigu melžėja gauna iš kiekvienos prižiūrimos karvės prieauglį, jį išlaiko iki 20 dienų, ir sveiką atiduoda veršinėkei. Pavyzdžiui, šiais metais Frosia Meduneckaja iš jai priskirtų 12 karvių gavo 12 veršelių, kuriuos gerai prižiūrėdama išlaikė iki 20 dienų. Už tai ji gaus vieną 4 mėnesių amžiaus veršelį. Žymiai skatina kelti gyvulių produktyvumą ir fermų darbuotojų piniginis avansavimas.

Didelį dėmesį mes skiriame ir prieauglio priežiūrai, nes nuo to žymia dalimi priklauso tolesnis gyvulių produktyvumas. Geros priežiūros dėka kiekvienas veršelis per dieną priauga 800—900 gramų.

Mes ypač siekiame, kad nebūtų bergždžių karvių. Šiuo metu pas mus jau sukergetos visos karvės ir 20 telyčaičių.

Dabar visas mūsų dėmesys nukreiptas į tai, kad būtų tinkami pasiruošta žiemai laikotarpiui. Prie vėjo variklio taisomas pašarų smulkintuvas ir elektros dinamų, kuriuos pagalba bus elektrifikuota ferma. Taip pat bus įrengtas pašarų šutintuvas, kabamasis kelias, kas palengvins melžėjų darbą. Šiemet numatome taip pat sukaupti žiemai žymiai daugiau stamblių ir sultingų pašarų.

Mūsų gyvulių augintojai ir toliau nesigailės jėgų visuomeninei gyvulininkystei vystyti, jos produktyvumui kelti.

J. Mažeitavičius

„Lenino atminties“ kolūkio stambių raguočių fermos vedėjas

Įtempti visas jėgas, išnaudoti visas galimybes greitesniam žiemkenčių sėjos užbaigimui!

Išdžiūvusios dirvos ar apsileidę vadovai?

Šiais metais „Pažangos“ kolūkyje žiemkenčių derlius ypatingai žemas — vos 2–3 centneriai iš ha. Tai visų pirma todėl, kad pernai žiemkenčiai buvo pasėti pavėluotai, blogai įdirbtoje ir nepatirtoje dirvoje.

O ar pasimokė kolūkio vadovai iš to kartaus patyrimo? Reikia pasakyti, ne. Kolūkyje vėl kartojamos praėjusių metų klaidos — žiemkenčių sėja vilkinama. Iki šiol iš numatytų plane 230 ha žiemkenčių pasėta tik 74 ha. Gi paskutinėmis dienomis sėjos darbai iš viso nutrūko.

—Dirvos išdžiūvusios, negalima niekaip įarti, dėl to ir nesėjame, — nusiskundžia kolūkio vadovai.

Bet argi su tuo galima suktis? Nejaugi kolūkyje negalima rasti žemės, kurią galima būtų arti? Faktai rodo, kad tokios žemės yra. Štai, pavyzdžiui, III laukininkystės brigadoje, kuriai vadovauja brigadininkas Daubaras, yra nemaža žemės, kurią pilnai galima arti ir ruošti sėjai. Bet nei brigadininkas, nei kolūkio valdyba nesirūpina šią žemę suarti.

Nemaža žiemkenčių galima būtų pasėti po kukurūzų. Nors jau pats laikas pradėti kukurūzų nuėmimą ir jų silosavimą, bet šie darbai čia dar nepradėti. Gi kukurūzų derliaus nuėmimo darbų vilkinimas tuo pačiu užtesia ir žiemkenčių sėjos darbus.

Kolūkyje yra nemaža paruoštos žemės, bet ir ta neapsėjama. Štai antroje ir trečioje laukininkystės brigadoje, vadovaujamose Pošlaus ir Daubaro, žiemkenčių sėjai

yra paruošta 15 ha žemės, tačiau šis sklypas irgi neapsėjamas.

—Nėra kuo patręšti, o i nepatręštą dirvą nenorime sėti, — aiškina brigadininkas Daubaras.

O juk kolūkyje yra mėšlo, kuriuo galima būtų patręšti nemažą dalį žiemkenčiams skirtų dirvų.

Ruošiant dirvą ir vykdant sėją kolūkiui didelę paramą turėtų suteikti Zarasų MTS V traktorinė brigada, vadovaujama brigadininko Junelio. Pagal sudarytą sutartį šiais metais MTS turi kolūkyje pasėti 150 ha žiemkenčių. Bet rugsėjo 10 dienai jie pasėjo tik 62 ha. Dabar gi ne tik sėjamoji, bet ir esantieji kolūkyje traktoriai stovi be darbo. Traktorių prastovinėjimą brigadininkas Junelis irgi aiškina tuo, kad išdžiūvusios dirvos ir arti negalima. Bet jeigu traktorinės brigados brigadininkas bei patys traktorininkai palaikytų glaudesnę ryšį su laukininkystės brigadininkais, aišku, dirvų, kuriose traktoriai galėtų dirbti, galima būtų parinkti. Tačiau tiek brigadininkas Junelis, tiek ir traktorininkai išdžiūvusių dirvų priežanga nieko nedaro, talkostosi su tuo, kad žiemkenčių sėja vilkinama, žlugdoma sudaryta sutartis.

Toliau laukti ir teisintis — reiškia sužlugdyti žiemkenčių sėjos planą. O pasteisimaisi juk kitais metais duonos nebus. Kolūkio vadovams reikia baigti su nusiraminiu, mobilizuoti visas jėgas, kad artimiausiomis dienomis žiemkenčių sėja būtų užbaigta.

A. Pupalaigis

Prarandami grūdai

Mičiurino vardo kolūkio III laukininkystės brigados laukuose daugiau kaip 20 ha plote stovi pabalusios, prie žemės palinkusios avižos, 3 ha plote — miežiai, 4 ha — varšiniai kviečiai. Diena po dienos vis mažiau grūdų lieka šių persistovėjusių javų varpose.

Beveik kiekvieną dieną laukininkystės brigados brigadininkas drg. Kušeliauskas praeina pro šiuos pasėjus, mato tuos didelius nuostolius, kuriuos patiria kolūkis. Bet keista, jis nieko nedaro, kad greičiau nuimtų derlių.

Brigadoje yra 9 vyrai, 23 moterys. Argi jie visi dalyvauja kolūkiniame darbe? Toli gražu, ne. Prie kūlmo, derliaus vežimo bei kituose darbuose daugiausia galima pamatyti tik vyrus. Moterys gi sėdi namuose. Tuo tarpu brigadininkas teisinas:

—Nėra darbo jėgos. Štai vyrai yra keli ir tie patys dalyvauja derliaus vežimo bei kūlmo darbuose, o derlių nuimti nelieka kam.

O argi moterys negalėtų pavaduoti vyrų, ar jos negalėtų vežti derlių, dalyvauti kūlime? Aišku, galėtų, bet brigadininkas įtraukti moteris į darbą nesirūpina. O jeigu moterys būtų įtrauktos į darbą, tai tikrai javai dabar jau nestovėtų lauke. Reikia pasakyti, kad kolūkinėje gamyboje mažai dalyvauja ir kai kurie vyrai. Štai kolūketis Sinica brigados laukuose iš viso nesirodė, mažai dalyvauja gamyboje Lapėnas. Brigadininkas gi su tuo talkostosi, nesilima jokių priemonių tinginiautojams užkirsti kelią.

Drg. Kušeliauskas turi pakeisti savo pažiūrą į darbą. Reikia užtikrinti, kad nedelsiant būtų nuimtas derlius, kad būtų užkirstas kelias grūdų nuostoliams.

P. Kanevičius

Technikos daug, o naudos maž

„Tarybų Lietuvos“ žemės ūkio artelėje dirba šeši traktoriai. Atrodytų, kad esant tiek technikos kolūkis turėtų sėkmingai įvykdyti visus laukų darbus. Deja, tikrovėje yra ne taip. Iki rugsėjo 15 dienos, esant žiemkenčių sėjos planui 510 hektarų, pasėta tik 118 hektarų.

Kaip bebūtų keista, bet traktoriai sėjos darbuose beveik nedalyvauja. Traktorinėmis sėjamosiomis ligi šiol pasėta tik 3 ha žiemkenčių.

Kuo gi paaiškinti tokį blogą technikos išnaudojimą „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje? Reikia pasakyti, kad tai yra visų pirma todėl, kad mechanizatoriai neatsakingai žiūri į savo darbą, o antra — silpni ryšiai tarp kolūkio ir MTS.

Ilgą laiką III traktorinei brigadai, dirbančiai šitame kolūkyje, vadovavo negabus brigadininkas Vaškevičius. Dėl jo nerūpestingos pažiūros į savo pareigas dar pavasario sėjos metu beveik visa technika išėjo iš rikiuotės. Kai kurie traktoriai teberemontuojami ir dabar. Sudaužytas ir sulaužytas beveik visas prikabinamasis inventorių. Traktorininkų darbo drausmė pašlijusi. Daugelis traktorininkų pradėjo girtauti, ištisas dienas neateidavo į darbą, o ir pats brigadininkas Vaškevičius buvo retas svečias brigadoje. Viso to rezultatas — pasibaigus pavasario sėjai, kai reikėjo pradėti pūdymų arimą, traktoriai ir prikabinamasis inventorių pasirodė esą netvarkingi. Traktorinė brigada sužlugdė pūdymų arimo planą.

Reikia pasakyti, kad MTS direkcija ėmėsi kai kurių priemonių traktorinės brigados darbui pagerinti. Buvo paskirtas naujas brigadininkas drg. Rukštelė, kuris dabar deda daug jėgų traktorių darbui sutvarkyti. Du ga-

lingi traktoriai — „DT—54“ ir „NATI“ — jau aria ir kultivuoja dirvą. Dirba ir traktoriai „Belarusj“ ir „U—2“.

Bet dabar mechanizatorių pradėjo trukdyti kolūkio pirmininkas drg. Juškėnas. Vietoje to, kad kartu su naujai paskirtu brigadininku padarytų viską aukštam traktorių darbo našumui užtikrinti, drg. Juškėnas neleidžia traktorininkams dirbti. Kolūkyje yra žemė, kuri uždžiūvo ir kurios arti negalima. Bet yra daug ir tokios žemės, kurią pilnai galima arti. Gi drg. Juškėnas verčia traktorininkus dirbti ten, kur arti negalima, ir draudžia arti tas dirvas, kurios yra minkštesnės.

—Arkite ten, kur man reikia, — kalba drg. Juškėnas. — O jeigu negalite arti, stovėkite.

Arti rudeninį arimą traktorininkams drg. Juškėnas kuo griežčiausiai uždraudė, motyvuodamas tuo, kad tam dar laikas neatėjo. Taip traktoriai ir stovi.

„Tarybų Lietuvos“ kolūkyje ryškiai jaučiamas bendradarbiavimo tarp laukininkystės ir traktorinės brigadų nebuvimas. Laukininkystės brigadų brigadininkai beveik nebūna pas traktorininkus. Traktorininkai dažnai nežino, ką jiems daryti, kokį darbą jiems dirbti, o iš čia ir blogi rezultatai, sužlugdyti darbai.

„Padaryti tai, kas praleista vykdant rudens sėją „Tarybų Lietuvos“ kolūkyje, yra visos galimybės. Reikia tik taktiškai jas išnaudoti. Traktorinei brigadai dabar vadovauja prityręs darbuotojas, o ir mašinų yra pakankamai. Būtina tik tai, kad kolūkio pirmininkas drg. Juškėnas ir laukininkystės brigadų brigadininkai skirtų daugiau dėmesio mechanizatorių, drauge planuotų savo darbą, siektų sėkmingo kolūkiui iškeltų uždavinių įvykdymo.

L. Vrublevskis

Trumpai

Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos X, IX „a“ ir VIII „b“ klasių mokiniai

talkininkavo „Raudonojo Spalio“ kolūkiui kultant javus.

P. Kirša

Kaip mes išauginome gausų linų derlių

Mano vadovaujamoje grandyje dirba septyni kolūketiniai. Jau treji metai grandies sudėtis nesikeičia. Kiekvienas iš mūsų gerai žino savo darbą, iš anksto numato, ką ir kada reikia daryti.

Mūsų rezultatai auginant linus yra neblogi. Man atrodo, kad savo laimėjimus mes pastekėme dėka to, jog gerai ištyrėme sąlygas, kuriomis mumstenka šią vertingą techninę kultūrą auginti ir pritaikėme tinkamiausią vietos sąlygoms agrotechniką.

Tačiau yra visiems linų augintojams bendra taisyklė: dirvas, kuriose bus sėjami linai, būtina suarti iš rudens.

Mūsų grandžiai pernai buvo išskirti 22 hektarai senos dobilienos. Lauką geriausia būtų buvę išarti traktoriais: ir greit, ir gylis vienodas, ir paranku. Bet rudens lietūs

taip permerkė žemę, kad traktoriaus negalėjo įvažiuoti. Griebėmės arklinių plūgų. Ir gerai padarėme. Kitaip dirvos iš rudens nebūtume paruošę. Visą plotą suarėme 18 cm gyliu.

Vėlyvas buvo šiemet pavasaris. Tačiau dar nebuvo ir pašalys išėjęs, kai mes pradėjome dirbti laukuose. Nudėjome telkšnojantį vandenį, leidome telkšnojantį vandenį, o paskui džiūstančią žemę nuakėjome. Pagaliau gegužės 7 d. pradėjome sėti. 4,5 hektaro užsėjome siauraeilii būdu traktoriaus sėjama. Daugiau mechanizuotu būdu užsėti negalėjome — klimpo mašina. Palaukėme dieną, kitos pusę. Bandėme tai į vieną, tai į kitą sklypą įvesti traktorių, bet nieko neišėjo. Nors sėjama siauraeilii būdu (7,5 cm tarpais) pasėti linai duoda daug didesnį derlių, negu rankiniu būdu, bet

delsti irgi buvo pavojinga, nes gero derliaus galima laukti tik iš anksti pasėtų linų. Tėsimė sėja rankiniu būdu. Į hektarą buvo išsėjama po 60 kg pirmą kartą savo išaugintų „svetoč“ veislės sėmenų. Sėja baigėme per 4 dienas. Kitos grandys, belaukdamos geresnio oro, žymiai suvėlino sėją ir linų derlius jų sklypuose išaugo beveik trečdaliu mažesnis, negu mūsų.

Mūsų grandyje ypač gražūs užaugo tie linai, kurie buvo pasėti siauraeilii būdu.

Didelę reikšmę keliant linų derlingumą turi geras dirvos patręšimas. Į kiekvieną dobilienos hektarą davėme po 200 kg superfosfato ir 100 kg kalio druskos. Kai linai pasiekė 7–10 centimetrų aukštį, papildomai juos patręšėme amonio salietra, duodami į kiekvieną hektarą

maždaug po 50 kilogramų.

„Svetoč“ veislės linai mūsų sąlygomis yra labai derlingi, bet jų nuėmimas reikalauja ypatingo rūpestingumo. Juos reikia rauti nelaukiant visiško subrendimo, o vežti į daržines galima tik su rasa: anksti rytą arba vakare.

Linus rove MTS mechanizatoriai, bet ir mes nestovėjome rankas sudėję. Rovėme rankomis, statėme į gubeles, kad tik greičiau nuimtume derlių. Ir tai pasisekė mums padaryti per 5 dienas. Dar po 7 dienų sausi linai jau buvo suvežti į daržines.

Linus kėlėme suvalkietiško tipo trinamosiomis mašinomis. Šiaudeliai tuoj pat buvo vežami į klojyklą ir išskleisti plonu sluoksniu. Galvutes išarpavome, o po to perleidome per kuliama. Po to vėl išvalėme sėmenis.

Pluoštą pristatysime valstybei išmintą ir išbruktą. Tai duos daugiau pajamų.

Pernai mūsų grandis, auginusi linus tokiame pat plote, kolūkiui davė apie 200 tūkstančių rublių pajamų. Sunku dabar tiksliai pasakyti, kiek pajamų bus šiemet. Bet viena yra aišku: jos bus žymiai didesnės už pernykštes. Linai geriau užderėjo, daugiau gauta sėmenų ir aukštesnė bus pluošto kokybė. 4 ha plote gavome po 590 kg sėmenų iš hektaro.

Kova už gausų linų derlių reikalauja iš linų augintojų ypatingos meilės ir atsidavimo savo darbui. Mūsų grandies nariai žino ir mėgstą savo darbą. O tai yra svarbiausias mūsų laimėjimų laidas.

VI. Dobilas

Lietuvos TSR

Aukščiausiosios Tarybos deputatas, Plungės rajono „Komunizmo aušros“ kolūkio linininkystės grandies grandininkas

Padidinti pieno prekingumą

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė iškėlė žemės ūkio darbuotojams uždavinį žymiai padidinti pieno produktų gamybą.

Sprendžiant šį uždavinį didelę reikšmę turi bendras pieno primelžimo padidinimas, o taip pat jo prekingumo padidinimas. Tačiau reikia pasakyti, kad visi galimūmų pieno prekingumui padidinti ligi šiol nepanaudojami.

Daugumoje kolūkių įsivyravo tokia praktika: melžimo metu pienas iš visų karvių supilamas į bendrus bidonus, po to jis išduodamas vidiniams ūkio reikalingams (veršeliams, paršeliams ir t. t.), o likusį pieną pristato valstybei. Be to, pienas vidiniams ūkio reikalingams daugiausia išduodamas po to, kai jis jau pastovi bidonuose ir jo viršuje jau nusistoja grietinė. Ir išeina taip, kad vidiniams ūkio reikalingams išduodamas didesnis riebumo pienas, o valstybei statomo pieno riebumas yra mažesnis.

Patyrimas rodo, kad atskirų karvių pieno riebumo procentas yra skirtingas. Yra karvių, kurių pieno riebumas siekia 4,5–5,5 proc., o taip pat yra karvių, kurių pieno riebumas yra vos 2,5–3 proc. Jeigu mažesnio riebumo pieną kolūkiui supilti atskirai ir panaudoti jį vidiniams ūkio reikalingams, o riebesnį pieną pristatyti valstybei, jie gautų iš to didelę naudą, žymiai padidintų pieno prekingumą.

Švenčionėlių rajono „Pirmūno“ kolūkyje buvo atliktas toks bandymas. Mažesnio riebumo pienas buvo panaudotas vidiniams ūkio reikalingams, o didesnio riebumo buvo pristatytas valstybei. Tuo būdu bendras pieno, pristatomo valstybei, riebumas kolūkyje padidėjo 0,2 proc.

Siekiant įdiegti šį būdą, kolūkiuose reikia įgyvendinti šias priemones.

Vieną kartą į mėnesį nustatyti kiekvienos karvės pieno riebumą, tam tikslui palimant paros proporcingą pieno riebumo bandomąjį pavyzdį.

Po to karvių pienas, kuriame mažesnis riebumo procentas, panaudojamas vidiniams ūkio reikalingams, o tų karvių pienas, kuriame didesnis riebumo procentas, pristatomas valstybei. Tokiu būdu galima padidinti statomo valstybei pieno riebumo procentą, ir, vadinas, padidės pristatomo valstybei pieno kiekis, skaičiuojant baziniu riebumu.

Apmokėjimą melžėjams reikia laikyti ne už bendrai primelžto pieno kilogramą, o už primelžto pieno kilogramą bazinio riebumo. Tada melžėjos bus suinteresuotos rūšiuoti atskirų karvių pieną ir stengsis gerai išmelžti karves, taikydamos tešmens masą, kas irgi padidina pieno riebumą.

Paros proporcingą pieno bandomojo pavyzdžio ėmimą iš kiekvienos karvės vieną kartą į mėnesį gali organizuoti dirbantieji kolūkiuose žemės ūkio specialistai, gi nustatyti kiekvienos karvės pieno riebumą, o taip pat palinustruoti žemės ūkio specialistus, kaip teisingai paaimti vidutiniškus paros proporcingus pieno bandomuosius pavyzdžius iš kiekvienos karvės gali pieninių, pieno nugriebimo bei priėmimo punktų, kurių tinklas labai išplėstas, darbuotojai, nes jie gali apimti visus kolūkius.

Ši priemonė žymiai padidintų pristatomo valstybei pieno kiekį.

S. Sviatikas

Vilniaus pieno kombinato paruošų bei pristatymų skyriaus viršininkas

Sportas

Daugiadienių dviračių lenktynių „Aplink Tarybų Lietuvą“ dalyviai Zarasuose

Rugsėjo 15 d. popietį Tarybų aikštėje gausiai susirinko žarasiečiai: darbininkai, įstaigų tarnautojai, moksleiviai. Su gėlių puokštėmis pionieriai laukė atvykstant tradicinių daugiadienių dviračių lenktynių „Aplink Tarybų Lietuvą“ dalyvių. Dviratininkai turėjo įveikti VII lenktynių etapą Biržai — Zarasai, kurio ilgis — 133 km. Sportininkams teko važiuoti prieš stiprų vėją, kuris trukdė išvystyti didesnę greitį. Pavaziavus keletą dešimčių kilometrų nuo Biržų, į priekį išsiveržia varžybų lyderiai — K. Paršaitis, M. Jarmalavičius, J. Paršaitis, B. Krulikauskas ir kiti.

Nuo pat Rokiškio miestelio nuo lyderių grupės atsiliečia 1953 ir 1954 metų tradicinių daugiadienių dviračių lenktynių „Aplink Tarybų Lietuvą“ čempionas sporto meistras Kazys Paršaitis, kuris, išvystęs tempą, vis labiau tolsta nuo kitų. Padidina tempą ir taip pat išsiveržia į priekį „Kolūkiečio“ sporto draugijos atstovai B. Krulikauskas ir A. Šilinis.

Rugsėjo 16 d. daugiadienių dviračių lenktynių „Aplink Tarybų Lietuvą“ dalyviai išsėjos Zarasuose. Vakar Tarybų aikštėje buvo duotas startas priešpaskutiniam 180 km etapui Zarasai — Kaunas. Dalyvių priešakyje — lenkty-

Ir štai pirmasis finišuoja sporto meistras „Dinamo“ I komandos narys Kazys Paršaitis, įveikęs etapą per 5 val. 8 min. 28 sek., 2 min. ir 37 sek. nuo jo atsiliko LSD „Kolūkiečiai“ II komandos atstovas B. Krulikauskas, trečiuoju finišą pasiekęs tos pat sporto draugijos narys A. Šilinis. Jo laikas 5 val. 10 min. 31 sek.

Dviratininkus pasveikino Zarasų rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas drg. Giedraitis, pionieriai įteikė gėlių puokštes.

VII etapo Biržai — Zarasai nugalėtojai — K. Paršaitis, B. Krulikauskas ir A. Šilinis, užėmę tris pirmąsias vietas, apdovanoti vertingomis asmeninėmis dovanomis.

Po septynių etapų, įveikus 1081 km nuotolį, pirmąja „Dinamo“ I komanda, antroje vietoje — „Zalgirio“ II komanda. Varžybų lyderis — sporto meistras K. Paršaitis. 1 min. 9 sek. didesnį laiką 1081 km nuotolio varžybose rodo jo brolis Jonas Paršaitis, trečiuoju eina spartakietis M. Jarmalavičius.

A. Volkovas

nių lyderis sporto meistras Kazys Paršaitis, už jo — trys broliai J., A. ir P. Paršaičiai. Susirinkusiems žarasiečiams plojant nuleidžiama starto vėliavėlė, ir dviratininkai veržiasi į priekį. Sėkmingo finišo, draugai!

Tarptautinės krepšinio varžybos

M. Melnikaitės vardo vidurinėje mokykloje vyksta tarptautinės krepšinio pirmenybės. Iki šiol be pralaimėjimų žaidžia X „a“ ir XI klasių komandos (kapitonai Juknevičius ir Zalūba). Komandanugalėtoją išaiškins susitiki-

mas tarp šių dviejų komandų. Pasibaigus berniukų tarptautinėms krepšinio komandoms, varžysis mokyklos krepšininės.

Mokyklos tinklininkai ruošiasi tarptautinėms tinklinio varžyboms. S. Pavilionis

ŽINIOS IŠ UŽSIENIO

Kova prieš Amerikos karinių bazių plėtimą Japonijoje

Japonijoje tebekovojama prieš Amerikos karinės oro bazės Tacikavos, artli Sunakavos miesto, išplėtimą.

Rugsėjo 13 d. bazės rajone turėjo prasidėti topografinės nuotraukos. Tačiau apie 3.000 vietos gyventojų, susirinkusių bazės rajone, pamėgino sukludyti tuos darbus, nepaisydami to, kad ten buvo įvesta daugiau kaip pusantro tūkstančio policininkų, ginkluotų granatomis su ašarinėmis dujomis.

Per įvykius policijos ir vietos gyventojų susirėmimus buvo sužeista apie 20 žmonių.

(TASS—ELTA).

Represijos prieš Alžyro Komunistų partiją

Agentūros Frans Pres pranešimu, „remiantis dekretu, rugsėjo 13 d. paskelbtu „Žurnal Ofisjel“, Alžyro Komunistų partija, o taip pat visos organizacijos ir asociacijos, ją remiančios arba betarpiškai su ja susijusios, nuo šiol uždraudžiamos visoje Prancūzijos respublikos teritorijoje“.

Agentūra Frans Pres taip pat praneša, kad „visuose Alžyro miestuose, pradedant nuo rugsėjo 12 d. 22 valandos, vyriausybės nutarimu buvo surengtos policijos operacijos, nukreiptos prieš Alžyro Komunistų partiją, jos įvairias organizacijas ir filialus“.

(TASS—ELTA).

Vengrijos gyventojų skaičius

Vengrijos telegramų agentūros pranešimu, šių metų birželio mėnesį Vengrijoje gyveno 9.808 tūkstančiai žmonių. Šalies gyventojų skaičius, palyginti su 1949 metais, padidėjo 460 tūkstančių žmonių.

(TASS—ELTA).

Kritika ir bibliografija

Klerikalizmas—liaudies priešas

Neseniai iš spaudos išėjusi brošiūra „Antinacionalinė lietuviškųjų klerikalų politika“*) pateikia nemažą faktinės medžiagos apie tikrąjį lietuviškųjų klerikalų veidą tais laikais, kai buvusieji Lietuvos šeimininkai — svetimieji ir savieji išnaudotojai — teikė bažnytininkams plačiausią veikimo laisvę apgaulinėti ir plėsti liaudį.

Skyriuje „Lietuvos klerikalų išdavystės carizmo laikais“ pateikti faktai liudija, kad visi carai labai vertino savo sąjungininkus — lietuviškuosius klerikalus ir kiekvieną progą stengdavosi jiems atsilyginti

*) J. Jurkūnas, D. Levi-nauskas, Antinacionalinė lietuviškųjų klerikalų politika. Valst. politinės ir mokslinės literatūros leidykla. 1955 m. 88 psl.

už ištikimybę. Antai, kai Nikalojus II vos tik įkopė į imperijos sostą, klerikalų ideologas kunigas Dambras-kas-Jakštas rašė: „Jaunas tasai valdovas, nors dar neseniai paėmė viešpatystės rėdą į savo rankas, vienok nemaža gero jau padarė dėl mūsų kampo“. Taip Lietuvos klerikalai garbino carą už tai, jog jis engė liaudį, laikė ją tamsioje ir priespaudoje.

Tad kokios gi priežastys, dėl kurių lietuviškieji klerikalai taip uoliai tarnavo carizmui? Į šį klausimą jau tuomet, klerikalizmo siautėjimo laikais, ryškų ir teisingą atsakymą davė V. Mickevičius-Kapsukas: „Jie žino — jei bus „tvirta“ caro valdžia, jei tai valdžiai žmonės prieštarauti nedrįs... tuomet kunigų galybė neis silpnyn, o dar stipryn... Dėl to mūsų ku-

nigai ir garbino caro valdžią, dėl to taip vergiškai lenkė prieš ją galvas...“

Vakarų imperialistams bei jų samdiniais — buržuaziniams nacionalistams nuslopinus 1919 metais Lietuvos liaudies išvadavimo kovą, valdžios priešakyje buvo pastatyta klerikalinė krikščionių demokratų partija. Klerikalai įvedė Lietuvoje kruviną teroristinį režimą, užliejo kraštą darbo žmonių krauju. Kunigai reikalavo, kad darbo žmonės kantriai kęstų kapitalistinę priespaudą ir taikintųsi su visomis kapitalistinio išnaudojimo niekšybėmis, kad darbo žmonės atsikęstų nuo kovos dėl geresnio gyvenimo žemėje ir lauktų „laimės“ tik po mirties.

Hitlerinės okupacijos metais reakciniai katalikų dvasininkai Lietuvoje atvirai išsto-

jo kaip darbo žmonių žudikai. Jau pačiomis pirmomis karo dienomis arkivyskupas Skvireckas, vyskupas Brizgys, prelatas Šaulys paskelbė per radiją deklaraciją, kurioje pažymėjo, kad „dabar mūsų tautai prasideda naujas gyvenimas... kad mes, lietuviai, turime su dėkingumu pasitikėti mus išlaisvinusios hitlerinės kariuomenės parama“... ir visokeriopai padėti vadinamosios išlaisvintojams vykdyti jų misiją Lietuvoje, t. y. sunaikinti visa, kas lietuviška, kad vėliau Lietuvos žemėje galėtų įsikurti vokiškieji kolonizatoriai...“

O hitlerinius okupantus sutriuškinus, tie visi skvireckai, krupavičiai, brizgiai paspruko į užsienį, kad tęstų savo juodą darbą...“

Skyriuose „Klerikalizmas ir moteris“ ir „Jaunimo sąmonės nuodytojai“ pasakojama, kaip kunigai stengėsi įsiskverbti į darbo žmonių tar-

pą, kūrė įvairias organizacijas, į kurias stengėsi įtraukti darbo žmones, ypač moteris ir jaunimą, kad laikytų juos religinių prietarų vergovėje. Visos šios juodosios jėgos bruko masėms klerikalinį tvaiką. Knygos autoriai visiškai pagrįstai teigia, kad „žmonės ne tiek bijojo bausmės „aname pasaulyje“, kiek klerikalų žiaurumo ir kerštavimo kaip tik šioje „ašarų pakalnėje“.

Brošiūra „Antinacionalinė lietuviškųjų klerikalų politika“ primena kilnų ir garbingą uždavinį — demaskuoti visus buržuazinio nacionalizmo bei juodojo klero pasireiškimus, kovoti prieš buržuazinės ideologijos liekanas žmonių sąmonėje, stiprinti tautų draugystę, auklėti darbo žmones komunizmo dvasia.

A. Karaliūnas

Redaktorius
L. RUDASEVSKIS